

Musikkstevnan 2015 í Fuglafirði

Frits Johannesen

Ja, tað vóru tveir gyltir dagar, 1. mai, dýrabiðidagur, og 2. mai, leygardagur, í bygdini. Sólin vísti sítt blíða snýð, og fólk brosaðu, serliga hornblásararnir. Hetta vóru dagar í viku. Longu tíðliga á degi sást hesin mannaskarði koma inn eftir Dølum við sínum ljóðførum. Tað skygdi í hesum stálkyndu instrumentum, tá ið tey komu upp um Varmakeldueiðið. Tað var hetta klára, várliga skinið frá tí himmalsku sólarlokuni, ið gav endurskin í hvørjum horni, floytu, klarinett, saxofon, trummum og so teimum glógvandi eygunum á bæði eldri og yngri tónleikarum. Hetta var fimmti ára Musikkstevnan, ið her sá dagsins ljós.

Í fimmti ár hevur sólin stavað niður á hesi gløggskygnu fólk og ljóðføri teirra. Hvørt við sínar náðir, og tað ljós og tann ljóm, ið hesi fólk hava borið við sær, er ein náðigáva til samfelagið í síni heild. Sum Sonni á Horni, borgarstjóri, nam við í síni talu, tá ið hann setti stevnuna, leygardagin 2. mai, hvussu lagalog orkesrtrini hava verið, t.d. um heitt varð á Fuglafjarðar Hornorkestur at koma at spæla til okkurt tiltak í bygdini, so søgdu tey aldri nei. Ja, hvussu ofta trína tey ikki fram á pallin, hesi orkestur, og geva ljóð. Hesi fimmti árin, ið eru runnin, hava tey tulkað manga gleðis- og sorgarløtu til gleði fyri fólkið á bygd og í bý, í tign og sóma, landi og fólki til heiðurs. Hetta er orkestrunum í kjøtið borið. Tað gleðiliga í hesi gongd eru eldsálirnar aftan fyri orkestrini, so væl tey duga at skipa seg. Tað eru

eins og hesari ílegur ganga aftur í ljóðførunum.. Er tað ein, ið t. d. í eini familju, sum blæsur horn, so er tað onkur annar í somu familju, ið tekur við og treður dansin í sama stevi. Hetta er so vakurt og dýrdarfult, at tað sigst ikki frá tí.

Dýrabiðidagur 1 mai

Dýrabiðidagur vóru tað tey ungu, ið áttu dagin og lötuna. Jú, sólin speglaði sær í ljóðførunum inn eftir Dølum, og hetta endurskin læt so mikið av sær, at tað helt um sína musikalsku ond bæði í hond og rond, so henda spegilsmynd helt sær eisini, meðan spælt varð undir konsertini. Eyðun á Lakjuni, formaður í mentanarnevndini, setti stevnuna henda dag við nýtum orðum. Hann er eisini musikkskúlaleiðari í Fuglafirði, so tað lá væl fyri.

Tað var ein fragd fyri eygað og oyrað at siggja og hoyra hesi ungu spæla. Tað, sum eygað ikki hevur sæð, og oyrað ikki hevur hoyrt, rørir ikki hjartað. Ja, hetta var satt at siga so hjartanemandi at hoyra teir ungu og smáu tónleikararnar. Onkur abbi og onkur omma feldi tár, tá ið hesin ljómur rakk teirra oyra, meðan eitt ommu- og abbabarn sat á síni brík og gav ljóð. Alt, sum vakurt er, lyndrar sál og likam, so tað rúmliga í tí "tóma rúminum" festir seg í hesar smáu sálirnar og lyftir tær upp á eitt hægri støði bæði í hugsan og verumáta.

Tekur tú fólaskúlan, sum hevur sína lóggávu, sínar kunngerðir og sína lesiætlan, so er hetta minsta mark fyri at dríva ein skúla at halda seg til hesa lóggávu. Einkil ilt um tað. Ein skúli hevur eisini, eins og eitt heim, fleiri óskrivaðar lógir, sum mennir tey, ið har búleika. Her er tað, at

tær skapandi lærugreinirnar gera seg galdandi, t. d. tónleikurin, sum kann lyfta og lætta og fær skúlan upp á eitt hægri støði. Her eru ongar Pisakanningar, bert ein natúrlig tilgongd til tey skapandi evnini, sum barnið hevur, og fær givið tí ein vøkstur, sum er eitt lið til ein hugburð, ið fer at menna tey restina av lívinum. Sjálvandi kann hetta eisini gerast í øðrum lærugreinum, men tað sigur seg sjálvt, at lívga vit ikki um kreativitetin, t. d. í tónleiki, sortnar ein uppalandi strongur í okkara skúla. Lata vit næmingarnar í tey skapandi evnini, eri eg vísur í, at tey gerast ofta góðir samfelagsborgarar og hava fingið ein arv í hesi gongd, sum tónleikurin hevur latið tey í. At knýta eina barnasál bert til nakrar einstáttaðar lógarásingar ger ikki skúlan livandi.

Musikkskúlaskipanin hevur givið okkum eina fjøld av lívgandi, skapandi lötum, har mong børn hava funnið sær ein geira at liva í við sínum skapandi evnum við einum ljóðføri, sum er teirra sál. Hetta sóu vit t.d. í Mentanarhúsinum dýrabiðidag, fríggjadagin 1. mai í ár, har 185 ungar sálir vóru komnar til bygdina – inn um Markrá, og sótu so andsborin og spældu. Hetta var ein dýrdarløta, sum seint verður gloymd. Henda fjøld av unglingum sótu eins og ein sólar skygging, ein endurspeglung av tí glitrandi endurskini, sum var í ljóðførunum inn eftir Dølum henda morgun. Vælsignað veri lötan.

Leygardagur 2. mai 2015

Aftur rann hesin dagur upp við góðveðri, har sólin undan Eysturskarði (tætt við Borgina) læt seg í eitt

musiskt, musikalskt várligt skrúð, sum negldi seg fast í líðir og skorar. Tjølðrini lótu so fagurliga, og aftur sum í gjár endurspegladist hetta skin í ljóðførunum, sum komu inn eftir Dølum. Nú vóru tað ikki børn og unglingar, ið áttu dagin og lötuna, men tað tilkomna liðið, tey eldru, sum hava sitið á sínum bekkum og givið frá sær av dýrdarfullum ljómi við sínum tøkum í barnaárum, í unglingaárum og mandómsárum, og onkur var komin til ellisár!!! Er tað ikki vakurt? Andin lá yvir hesum orkestrum sum kyllingar á nýslignum teigi ein summardag. Alt fór upp í eina eind í hesum lítla, fitta landi ein slíkan dag sum henda. Tað er eins og ein skaldakendur ljómur er kringlandið. Fara vit at hyggja at skaldum okkara í tí farna, so komu mong góð skald av bygd. Tú kanst byrja við Chr. Matras av Viðareidi, ja, tú kanst eisini fara út til Fugloyar og enda sunnast á landi í Sumba við Pól F. Tað sama kunnu vit siga um myndlistafólk okkara. Jú, hetta lítla, fitta landið og snýðið í elskuligu snøggum bygd okkara, Fuglafirði, andaði henda dag í einum skaldakendum, mentanarligum inn- og útsúgi, sum kemur allari fjøldini til góðar. Hetta kunnu øll vera samd um, taka hetta til okkum og vera glað. Hetta er galdandi fyri alt Føroya land og eisini tað, sum livir og nørst í høvudstaði okkara, Havnini.

So hjálpsamir hesir tónleikararnir vóru, ja, kærleiksfull fólk, sum rættu hvørt øðrum eina hjálpanði hond, tá ið okkurt av orkestrunum manglaðu ein blásara. Hetta var yndisligt.

Tað er ilt at siga, hvat orkestur var best, men ein felags dāmur lá yvir orkestrunum, har frasingarnar

høvdu góð umfør á sínum rundstokkum. Kanska fall okkurt eyga av onkuntið, men hetta lata vit liggja. Treyðugt so. Tað, sum eisini er vert at nevna, er, so reint ljómurin í hesum bólkum tók seg upp. Tað birtist fyri tær eins og eitt fuglavað á hásumri á vágini.

Alexandur Kristiansen hevur títt yrkingina av William Carlos Williams (1883 – 1963), amerikanskur rithøvundur- The red Wheelbarrow:

Reyða hjólbøran

So nógv velst um eina reyða hjólbøru glinsandi av vætu millum hvítan flogfenað

Hetta eru guðagivin orð. Settu vit orðið orkestur í staðin fyri hjólbøruna, so fekst tú øll orkestrini, sum spældu í Mentanarhúsinum, til eina sólstrálu í millum glinsandi, einglavovin hvít skyggj. Hetta kom til sjóndar, tá ið orkestrini eftir konsertina leygardagin fóru útum og stóðu í túninum við Mentanarhúsið og blástu úr Reyðubók, sálmar og Our Director. Tá hildu fjøllini kring Fuglafjørð saman hendur, og tey hvítu skyggini glinsaðu í vætu á vágini og í ljóðførunum.. og einki eyga var turt.

Takk fái øll tit, sum luttóku á hesi stevnu, og tit í Fuglafjarðar hornorkestri, nevndini og tann ungi orkesturleiðarin, Rúni Hentze, fyri tykkara dáðfýsnu, lívgvandi musisku og musikalsku ond, tit góvu okkum hesar dagar.